

Solarne zemunice – eko kuće budućnosti

▲ Dosad je u Srbiji izgrađeno desetak solarnih zemunica u Novom Sadu, Somboru, Zaječaru, Ljigu...

U Novom Sadu već više od decenije postoje solarne zemunice – samogrejne ekološke kuće sa zemljanom zaštitom i reflektujućim površinama, koje su već u praksi potvrđene i koje ostvaruju uštede u grejanju do 85 procenata. Osvetljenje se štedi za oko 30 odsto, a građevinski materijal od 18 do 40 odsto.

KUĆE – Dosad je izgrađeno desetak takvih kuća u Novom Sadu (na putu za Pejićeve salaše, kod Adica i na Fruškoj gori), Somboru, Zaječaru, Ljigu i još nekoliko mesta u Srbiji. Njihovi vlasnici više ne brinu o ogrevu, zaštićeni su od buke i vibracija, a sama izgradnja je jeftinija od izgradnje nadzemne kuće.

Solarna zemunica, umesto klasičnog krova ima zemljanu zaštitu, koja zimi štiti objekat od niskih, a ljeti od visokih temperatura, a, pored toga, zidovi su zaštićeni od erozije. Eko kući nisu potrebni duboki temelji, velika ostava za ogrev, niti znatne grejne instalacije.

Idejni tvorac koncepta samogrejne ekološke kuće sa reflektujućim površinama je novosadski izumitelj

Sam napravio prvu zemunicu

KUĆA Patentne prijave pomenutih kuća objavljene su 1977. godine u „Patentnom glasniku“ (današnji „Glasnik intelektualne svojine“). Dve godine kasnije Milković je napravio eksperimentalnu solarnu zemunicu na svojoj privatnoj parceli između Kaća i Budisave. Iako je nailazio na velike napade skeptika ovaj pronalazač je istrajao, a na ideju je došao dugo istražujući podzemne galerije Petrovaradinske tvrđave.

i istraživač, akademik Veljko Milković, koji i dalje razvija i usavršava takav princip gradnje samogrejnih ekoloških kuća.

- Ušteda u grejanju se zasniva na reflektujućim površinama. Pod tim se podrazumevaju površine koje u velikoj meri reflektuju direktno i difuzno zračenje Sunca. To su sjajni premazi, aluminijumske folije i limovi na čvrstoj podlozi, a po želji se može koristiti i mlečnobela boja, koja je takođe prihvatljiva, jer se zbog difuzije ne gubi mnogo pošto su reflektujuće površine neposredno uz prozor. Gornja reflektujuća površina je ugrađena u strehu objekta i ona je najčešće fiksna, dok se donja nalazi ispod prozora, pokretna je i služi kao kapak - objašnjava za naš list Milković.

Eko kuća je jedan metar ukopana u zemlju, pa ima jedan nivo koji je kao blagi suteran. Naravno, njena gradnja nije svuda moguća, zbog podzemnih voda i drugih prirodnih uslova.

A. Vukovac IIII